

СУБ'ЄКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ГЛАСНОСТІ І ВІДКРИТОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СУДОВОЇ ВЛАДИ

КОРШУН *Анатолій Олександрович* - аспірант Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

DOI:10.32782/LAW.2019.3.5

УДК 340+342.56

В статті проведено теоретико-правовий аналіз суб'єктів реалізації принципу гласності та відкритості діяльності органів судової влади. Визначено місце суб'єктної складової в механізмі реалізації принципу гласності та відкритості діяльності органів судової влади. Доведено, що суди та засоби масової інформації є головними суб'єктами реалізації принципу гласності та відкритості діяльності органів судової влади.

Ключові слова: гласність, відкритість, правосуддя, суб'єкти правозастосування, суб'єкти реалізації, судові органи.

Актуальність теми

Забезпечення принципу гласності та відкритості судових органів є міжнародно визнаною тенденцією розвитку судової гілки влади, що забезпечується кожною демократичною, правовою державою світу. В сучасній Україні механізм реалізації вказаного принципу поступово формується завдяки, насамперед, активності суддівського самоврядування та інститутів громадянського суспільства. Важливе місце в цьому процесі належить науковому супроводу. Системне забезпечення інформаційної відкритості судової системи є завданням сукупності державних та громадських інституцій, науковців, політиків, громадських діячів та зацікавлених громадян.

Суб'єкти є основним елементом механізму реалізації принципу гласності та відкри-

тості діяльності судових органів. При цьому, в сучасній теоретико-правовій науці відсутнє єдине розуміння щодо переліку таких суб'єктів, їх прав і можливостей.

Конституційні засади правосуддя та принципи здійснення судової влади вивчали такі вчені-правники, як: С. Алексєєв, Ю. Битяк, В. Бринцев, М. Вітрук, В. Городовенко, В. Гринюк, І. Гриценко, Д. Керімов, А. Колодій, Р. Куйбіда, В. Лазарєв, Л. Лобойко, І. Марочкін, В. Нор, О. Овчаренко, М. Оніщук, В. Погорілко, І. Приходько, А. Селіванов, В. Федоренко, М. Хавронюк, А. Шевченко, П. Шевчук, М. Штефан, М. Шумило, О. Яновська та багато інших. У межах своїх досліджень зазначені дослідники торкалися і правового статусу суб'єктів реалізації конституційних принципів правосуддя. Проте в юридичній науці досі не вироблено цілісного уявлення переліку суб'єктів реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади.

Метою дослідження є визначення та характеристика суб'єктної складової механізму реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади для її комплексного розуміння та подальшого удосконалення.

Виклад основного матеріалу

Наслідком реалізації норми права є правомірна, належна, корисна поведінка суб'єктів – це основоположний аспект право-реалізації. Суб'єкти є елементами механізму

реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади.

В. Нерсесянц розглядає реалізацію права у двох напрямках: 1) слідування права з боку органів держави і посадових осіб; 2) здійснення права у вчинках громадян, у діяльності їх організацій і об'єднань [1, с. 417]. Суб'єктів реалізації норм права можна розділити на дві групи – індивідуальні та колективні.

Дослідники механізму реалізації права включають в його структуру інституційний елемент. Поняттям «інститут», «інституція» позначають установи, органи, організації. Але про суб'єктів реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади не можна говорити як про сукупність інституцій. Безпосередня реалізація норм права відбувається особами без участі компетентних органів, тому перелік суб'єктів реалізації цього принципу не обмежений суто державними та громадськими інституціями.

Водночас, існує необхідність владного впливу компетентних органів та окремих суб'єктів, які наділені відповідними повноваженнями, на процес реалізації встановлених правил, що передбачає правозастосовну діяльність [2, с. 33]. Правозастосовну діяльність можуть здійснювати державні органи, установи, державні й недержавні підприємства, громадські організації та навіть окремі особи за умови, що державою (законодавством) їм надано відповідні повноваження, та в межах своєї компетенції [3, с. 8]. Вказані суб'єкти безпосередньо застосовують норми права, дотримуються, виконують і використовують їх. Провідним суб'єктом правозастосування є суд, а принцип гласності і відкритості діяльності органів судової влади реалізується, переважно, в межах здійснення судочинства.

Виділяють дві форми принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади: у вузькому значенні – для сторін, інших осіб, які беруть участь у справі; у широкому значенні – для народу [4, с. 79]. Зміст принципу гласності і відкритості судочинства складають правові вимоги, звернені безпосередньо до суду, і положення, які закріплюють права громадян (публіки), що

виникають у зв'язку з проведенням відкритого судового розгляду [5, с. 49; 6, с. 420; 7].- Деякі автори заперечують такий підхід і стверджують, що зазначений принцип необхідно тлумачити відповідно до букви закону.

Реалізація гласності і відкритості як конституційної засади судочинства здійснюється в межах судових стадій юридичного правозастосовного процесу. При цьому, зазначені межі, встановлені законодавчо, і теоретичні спроби їх розширити на позасудові стадії або етапи провадження, не пов'язані з безпосереднім судовим розглядом, не мають під собою достатнього підґрунтя [7, с. 93].- Вимога забезпечувати гласність та відкритість судового процесу поширюється на всі його стадії і на всю систему судової влади загалом. Право на доступ до інформації про судову систему мають усі без виключення громадяни.

Принцип гласності і відкритості діяльності органів судової влади є предметом галузевої реалізації норм права. Як зазначає В. Федоренко, для міжгалузевих конституційних засад судочинства державною інституцією, що реалізує їх, є перш за все суд. Це твердження обумовлене тим, що участь інших органів та їх представників у судочинстві залежить від його виду (цивільне, господарське, адміністративне чи кримінальне) і категорії справи. Вони є складовою частиною інституційного блоку механізму реалізації галузевих конституційних засад судочинства, оскільки в різних видах судочинства беруть участь різні органи державної влади та місцевого самоврядування [8, с. 79]. Суди є провідними суб'єктами забезпечення реалізації цього принципу.

Принцип гласності і відкритості вже інтегровано до встановленого процесуальним законодавством порядку розгляду справ у судах. Суддя, переважно, не здійснює активних дій щодо реалізації принципу гласності і відкритості судового процесу, що обумовлено його процесуальним статусом. Відсутні зобов'язання судді, що спрямовані на посилення гласності і відкритості судового розгляду, залучення громадян чи ЗМІ тощо. Зобов'язання судді зосереджуються на утриманні від дій, що перешкоджають доступу

громадян до інформації. Виключення мають лише випадки правомірного обмеження відкритості судового розгляду з підстав, передбачених законодавством.

Отож, суд має низку зобов'язань, що потребують як активних дій, так і правомірної бездіяльності. Основними обов'язками суду із забезпечення реалізації вказаних прав є: 1) обов'язок проводити засідання «при відчинених дверях», тобто допускати до зали суду всіх охочих у межах вільних місць; 2) обов'язок не заважати присутнім у залі судового засідання спостерігати за перебігом процесу; 3) обов'язок не перешкоджати веденню записів під час судового засідання 7, с.134-135.; 4) обов'язок оголошувати інформацію про дату, час і місце розгляду справи учасникам судового розгляду тощо. Але форми реалізації судами принципу гласності і відкритості не обмежені лише виконанням обов'язків і дотриманням заборон.

Судові засідання проводяться відкрито, але суддя може прийняти рішення про закритий розгляд справи, або закритість окремого засідання з підстав, що передбачені законом. Такі підстави відрізняються залежно від виду судочинства і категорії справи. Для цього суд повинен прийняти правозастосовний акт – ухвалу і оголосити її. При цьому, існує можливість оскаржити таку ухвалу суду, якщо відсутні передбачені законодавством підстави її ухвалення. На це мають право як сторони у справі, так і ЗМІ, але в межах нового, самостійного розгляду.

У межах кримінального судочинства проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, транслявання судового засідання по радіо і телебаченню, а також проведення звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури допускаються на підставі ухвали суду [9]. Незалежно від виду судочинства, трансляція судового засідання здійснюється лише з дозволу суду, що також оформлюється актом правозастосування.

Більшість повноважень з реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади належить апаратам судів, які виконують обов'язки щодо організації і забезпечення діяльності суду на засадах його гласності і відкритості. Серед них: робота з фіксування судового процесу, його

документування, архівування та оприлюднення результатів судового розгляду, надання інформації про суд і судочинство, забезпечення умов для перебування громадян у приміщенні суду, залі судового засідання тощо.

Чільне місце серед суб'єктів реалізації принципів правосуддя займає Вища рада правосуддя як орган державної влади та суддівського врядування. У ст. 1 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» від 21.12.2016 р. вказано, що її метою є, зокрема, забезпечення підзвітності судової влади перед суспільством. Відповідно до п. 9 ч. 1 ст. 3 цього Закону Вища рада правосуддя вживає заходів щодо забезпечення авторитету правосуддя та незалежності суддів [10]. Ці норми зумовлюють потребу реалізувати політику інформаційної відкритості судової влади. Рада приймає правозастосовні акти та затверджує підзаконні акти у сфері забезпечення інформаційної відкритості судової влади, наприклад, про Єдину судову інформаційну систему, про Службу судової охорони, порядок ведення Єдиного державного реєстру судових рішень тощо.

Вища рада правосуддя здійснює організаційне забезпечення загального поширення інформації про судову владу та задоволення індивідуальних запитів на інформацію. Рішенням Вищої ради правосуддя № 2384/0/15-17 від 08.08.2017 р. організовано функціонування Прес-центру судової влади України при Управлінні інформації та забезпечення комунікаційної діяльності Вищої ради правосуддя. При секретаріаті Вищої ради правосуддя працює Управління по роботі зі зверненнями, запитами на інформацію та забезпечення організації особистого прийому громадян, що здійснює розгляд звернень і запитів, узагальнює інформаційні матеріали з питань, віднесених до відання управління.

Важливою формою реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади Вищою радою правосуддя є розгляд і вирішення дисциплінарних скарг на суддів через порушення ними зазначеного принципу (п. 1 ст. 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 р.). Застосування вказаної норми гарантує до-

тримання суддями вимог гласності і відкритості і є чи не єдиним механізмом впливу на факти його порушення.

Реалізація вказаного принципу неможлива без активної участі Державної судової адміністрації України, що здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади. Процес реалізації принципу гласності і відкритості судової влади потребує залучення людських ресурсів, матеріальних і технічних засобів, ведення Веб-ресурсів, створення побутових умов, охорони тощо.

Відповідно до ст. 152 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 р. ДСАУ з метою реалізації принципу гласності і відкритості судової влади організує комп'ютеризацію судів для здійснення судочинства, діловодства, інформаційно-нормативного забезпечення судової діяльності та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційної (автоматизованої) системи; забезпечує суди необхідними технічними засобами фіксування судового процесу; забезпечує ведення Єдиного державного реєстру судових рішень та Реєстру електронних адрес органів державної влади, їх посадових та службових осіб, забезпечує функціонування системи відеоконференц-зв'язку для участі осіб у засіданні суду в режимі відеоконференції [11]. Допуск усіх охочих до приміщення суду також встановлено в Правилах пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів, затвердженим Наказом Державної судової адміністрації України та Міністерства внутрішніх справ України від 12.09.2005 р. ДСАУ в цьому контексті здійснює управлінську та організаційно-розпорядчу діяльність, що не відбувається без правозастосування.

Окрему групу суб'єктів реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади складають Національна школа суддів та суддівське самоврядування. Ця особливість полягає у тому, що їх діяльність спрямована, перш за все, на задоволення інтересів суддів, підвищення їх компетенції та захист незалежності.

Національна школа суддів реалізує навчальні програми з питань комунікації в су-

дах, проводить тренінги для суддів. Суддівське самоврядування гарантує незалежність суддів, захист від втручання у їх професійну діяльність, що часто відбувається при недоброчесній роботі ЗМІ щодо висвітлення інформації про правосуддя. Саме Рада суддів України ініціювала проведення онлайн трансляцій судових засідань, сприяла розвитку інституту суддів-спікерів та прес-секретарів у судах.

До всебічного забезпечення принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади долучено широке коло суб'єктів, але не всі вони є суб'єктами його реалізації [12, с. 25]. Сприяють виконанню функцій і завдань судової влади парламент, глава держави та система органів виконавчої влади. Така забезпечувальна діяльність не пов'язана з реалізацією принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади, але без організаційно-правових та матеріально-фінансових ресурсів, судова система не може самостійно функціонувати.

У порівнянні з суб'єктами застосування зазначеного принципу (спеціально уповноваженими органами), перелік суб'єктів його безпосередньої реалізації є ширшим, оскільки містить всіх право- та дієздатних осіб. Відповідно до правових можливостей їх поділяють на дві групи: 1) ті, що використовують право на доступ до публічної інформації; 2) ті, що використовують право на інформацію щодо конкретної справи.

На підтвердження цієї тези доцільно навести думку В. Кондратенка, який вказує, що таких суб'єктів можна поділити на групи залежно від мети їх участі у судовому розгляді: 1) процесуальні учасники судового розгляду: позивач, відповідач, свідки, адвокати, експерти, спеціалісти, народні засідателі, прокурори, посадові особи та державні службовці органів державної влади та інші; 2) непроцесуальні учасники судового розгляду: а) особи, зв'язані родинними, дружніми та іншими стосунками зі сторонами адміністративної справи (особисті інтереси); б) представники ЗМІ, юристи, студенти, державні службовці тощо (професійні інтереси); в) пересічні громадяни, що цікавляться роботою суду, здійсненням правосуддя

чи конкретною справою, що розглядається (громадські інтереси) [13, с.80].

Право учасників судового процесу на інформацію охороняє і забезпечує процесуальне законодавство, що передбачає їх безперешкодний доступ до будь-якої інформації про справу та встановлює право оскаржити судові рішення, прийняте без дотримання принципу гласності і відкритості.

Правові можливості для суб'єктів, які не є учасниками судового процесу, що безпосередньо впливають із законодавчо закріпленої вимоги відкритості судових засідань, полягають у наступному: а) можливості осіб, які не є сторонами судового процесу та не беруть у ньому участі, бути присутніми у залі судового засідання; б) можливості безперешкодно спостерігати за ходом судового засідання; в) можливості вести необхідні записи, фіксувати його хід за допомогою технічних засобів [7, с.134-135]. При цьому непроцесуальні учасники судового процесу не мають права оскаржувати рішення суду, що прийняте з порушенням принципу гласності і відкритості розгляду справи.

На сьогодні одним із провідних суб'єктів реалізації права на доступ до публічної інформації є засоби масової інформації. Це чи не єдиний суб'єкт, що здійснює комплексний, постійний моніторинг діяльності органів судової влади. На відміну від громадян, які часто зацікавлені лише в інформації щодо власної справи, ЗМІ проводять фіксування, дослідження і оприлюднення тих даних про судову владу, що становлять суспільний інтерес.

Процесуальне законодавство не конкретизує які категорії осіб можуть бути присутні у залі судового засідання, та не виділяє журналістів в окрему групу. На журналістів поширюються загальні правила перебування на судовому засіданні. Доступ до судових рішень забезпечується на загальних підставах. Усе ж ЗМІ мають більше можливостей та гарантій доступу до інформації про хід і результати судового процесу, ніж інші вільні слухачі. Це обумовлено їх правовим статусом, що встановлює інформаційне законодавство і проявляється у доступі до матеріалів справи та інтерв'ювання суддів чи офіційних представників суду.

Нааявність документів важлива для судової журналістики, оскільки лише за допомогою документів можна підтвердити чи спростувати інформацію. Щодо доступу ЗМІ до матеріалів незакінченої справи існує гіпотетична можливість розсуду судді: він може дозволити ознайомитися з матеріалами справи, якщо визнає, що це виправдано з огляду на публічну зацікавленість в оприлюдненні такої інформації. Відсутні обмеження для журналістів щодо доступу до матеріалів закінчених судових справ, тому можна застосовувати загальні норми інформаційного законодавства зважаючи на обмеження щодо закритої інформації, а також на підстави розкриття такої інформації [14, с. 31, 35, 38]. На відміну від інших державних органів, суди допускають ЗМІ без попередньої акредитації та не вимагають журналістського посвідчення.

Доступ журналістів до інформації про діяльність судової влади гарантується і тим, що відповідно до ч.1 ст. 2 Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» від 23.09.1997 р. суди зобов'язані надавати ЗМІ повну інформацію про свою діяльність через відповідні інформаційні служби, забезпечувати журналістам вільний доступ до неї, не чинити на них будь-якого тиску і не втручатися в їх виробничий процес. Для державних ЗМІ висвітлення інформації про діяльність судової влади є обов'язком, відповідно до ст. 16 Закону. Національна телекомпанія України і Національна радіокомпанія України включають до інформаційних повідомлень інформацію про особливо актуальні рішення Верховного Суду України, Конституційного Суду України [15].

Загалом із представниками ЗМІ в судах не налагодженна співпраця, про що свідчать низькі показники реалізації медійних заходів, надання коментарів працівниками судів для ЗМІ. Щодо висвітлення інформації про свою діяльність суди проводять: наповнення новинами Веб-сайтів; проведення прес-конференцій, прес-брифінгів, надання коментарів; проведення днів «відкритих дверей» для студентів та школярів, як із за-

лученням представників ЗМІ, так і без [16]. Судді неохоче спілкуються з недержавними ЗМІ, сприймають інтерв'ю з обережністю. Це зумовлено різними факторами, серед яких – недобросовісна робота ЗМІ, можливість викривленого, двозначного висвітлення інформації, яку повідомляє суддя.

Крім ЗМІ, активно цікавляться інформацією про діяльність органів судової влади й інші інститути громадянського суспільства, перш за все, громадські організації. Проблема громадського контролю за діяльністю органів судової влади є однією з комплексних складових забезпечення їх гласності і відкритості, підзвітності та відповідальності.

Реалізація принципу гласності та відкритості діяльності органів судової влади пов'язана з забезпеченням належної комунікації всіх зазначених суб'єктів.

Висновки

На основні проведеного аналізу можна дійти до наступних узагальнень та висновків.

1. До суб'єктів реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади можна віднести органи державної влади, державні та недержавні підприємства, установи і організації, інститути громадянського суспільства, фізичних осіб.

2. Реалізація гласності і відкритості як конституційної засади судочинства здійснюється в межах судових стадій юридичного правозастосовного процесу. Вимога забезпечувати гласність та відкритість судового процесу поширюється на всі його стадії і на всю систему судової влади загалом. Чільне місце серед суб'єктів реалізації принципів правосуддя належить Вищій раді правосуддя, Державній судовій адміністрації України, Національній школі суддів та суддівському самоврядуванню. Сприяють виконанню функцій і завдань судової влади парламент, глава держави та система органів виконавчої влади, але така забезпечувальна діяльність не пов'язана з реалізацією принципу гласності та відкритості діяльності органів судової влади.

3. Право на доступ до інформації про судову систему мають усі громадяни. Перелік суб'єктів безпосередньої реалізації принци-

пу гласності і відкритості діяльності органів судової влади є ширшим, оскільки містить всіх право- та дієдатних осіб. Пропонується поділяти їх на процесуальних (реалізують право на інформацію щодо конкретної справи) та непроцесуальних учасників судового розгляду (реалізують право на доступ до публічної інформації). Провідним суб'єктом реалізації права на доступ до публічної інформації є засоби масової інформації. Крім ЗМІ, активно цікавляться інформацією про діяльність органів судової влади громадські організації.

Література

1. Проблемы общей теории права и государства: учебник для вузов; под ред. В.С. Нерсесянца. М. : Норма, 2004. 832 с.
2. Кельман Л. М. До питання про співвідношення понять правозастосовної діяльності та реалізації права: теоретико-правовий аспект. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4. С.31-41.
3. Бочаров Д. О. Правозастосовча діяльність: поняття, функції та форми: проблемні лекції. Дніпро: АМСУ, 2006. 73 с.
4. Цивільний процес України. Академічний курс: підручник / за заг. ред. С.Я. Фурси. Київ: Фурса С.Я.; КНТ, 2009. 848 с.
5. Король В. В. Засада гласності та її обмеження в кримінальному судочинстві України: дис. ... канд. юрид. наук. Львів. 2002. 205 с.
6. Кройтор В. А. Зміст принципу гласності цивільного судочинства: процесуальний аспект. *Вісник Національного університету внутрішніх справ*. 2004. № 25. С. 354-360.
7. Гончар В.П. Організаційно-правові аспекти реалізації конституційної засади гласності судового процесу: дис. ... канд. юрид. наук. Київ. 2015, 224 с.
8. Федоренко В.В. Основні конституційні засади судочинства в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2015. 228 с.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10. № 11-12. № 13. Ст. 88

АНОТАЦІЯ

У статті проведено теоретико-правову характеристику суб'єктів реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади. Визначено місце суб'єктної складової у механізмі реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади. Доведено, що суди та засоби масової інформації є провідними суб'єктами реалізації принципу гласності і відкритості діяльності органів судової влади.

Ключові слова: відкритість, гласність, правосуддя, суб'єкти правозастосування, суб'єкти реалізації, судова влада.

10. Закон України «Про Вищу раду правосуддя» від 21.12.2016 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 7-8. Ст. 50.

11. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.

12. Сердюк І. А. Акт безпосередньої реалізації норм права: поняття, особливості та види. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ*. Е.О. Дідоренка. 2016. №2. С. 22-29.

13. Кондратенко В. М. Принципи гласності та відкритості в адміністративному судочинстві України: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2013. 226 с.

14. Буроменський М., Сердюк О., Підкуркова І. Суди у відносинах з журналістами та ЗМІ: посібник для суддів. Київ, 2008. 64 с.

15. Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» від 23.09.1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997.- № 49. Ст. 299.

16. Медіавідкритість судів України: результати всеукраїнського опитування працівників судів, 2017 рік URL: <http://rsu.gov.ua/ua/news/view/mediavidkritist-sudiv-ukraini-rezultati-vseukrainskogo-opituvanna-pracivnikiv-sudiv-2017-rik>

SUMMARY

The article provides a theoretical and legal analysis of the subjects of implementation of the principle of publicity and openness of the activity of judicial bodies. The subjects are the elements of the mechanism of realization of the principle of publicity and openness of the activity of judicial bodies. It is stated that the list of subjects of implementation of the principle of publicity and openness of the activity of judicial authorities is not limited by the totality of institutions. The direct implementation of the rules of law is done by individuals and legal entities without the participation of competent authorities.

It has been substantiated that the realization of publicity and openness as a constitutional basis of justice is carried out within the judicial stages of the legal enforcement process. The principle of publicity and openness has already been integrated into the procedure established by procedural law for court cases.

It is proposed to divide the subjects of implementation of the principle of publicity and openness of the activity of the judiciary into two groups: subjects empowered by the state with special powers (public authorities, state organizations and institutions); entities of direct implementation (individuals and legal entities, non-governmental institutions, enterprises, organizations, civil society institutions, etc.). The implementation of the principle of publicity and openness of the activity of the judiciary is connected with ensuring the proper communication of all the above entities.

It has been proved that courts and the media are the leading subjects in the implementation of the principle of publicity and openness of the activity of judicial authorities. The right of participants in a lawsuit to information is protected and enforced by procedural law, which provides for their unhindered access to any information about a case and establishes the right to appeal a court decision taken without observing the principle of transparency and openness.

The issue of public control over the activities of judicial bodies is one of the complex components of ensuring their publicity and openness, accountability and accountability.

Keywords: publicity, openness, judiciary, justice, actors, law enforcement.